

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

کد مدرک : HSE-MN-۰۰۱-۰۱

تاریخ بازنگری : ۹۴-۰۲-۱۵

تاریخ صدور : ۹۱-۰۸-۲۹

محل کنترل سند

همکار گرامی :

این سند که در اختیار شماست ، تحت کنترل سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست شهرداری منطقه ۸ قرار دارد. خواهشمند است ضمن نگهداری ، اجرا و استفاده مناسب از این سند ، از تهیه و توزیع هر گونه کپی از آن خودداری فرمایید. لطفاً در صورت نیاز به هر گونه کپی یا تغییر در محتوای این سند با نماینده مدیریت هماهنگی بفرمایید.

تصویب کننده	تایید کننده	تهیه کننده
سمت : شهردار منطقه بهمن نوری	سمت : قائم مقام شهردار منطقه سیدامیر فلاحیان	سمت : مدیر HSE رامین قنبری

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

فهرست

عنوان

پیشگفتار

فصل اول : کلیات

دامنه کاربرد

معرفی شهرداری منطقه ۸

فصل دوم: تعاریف و واژگان

فصل سوم : سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و زیست محیطی

۱-۳ رهبری و تعهد

۲-۳ خط مشی و اهداف استراتژیک

۳-۳ سازمان، منابع و مستندسازی

۱-۳-۳ مسئولیت ها و ساختار سازمانی

۲-۳-۳ صلاحیت ها

۳-۳-۳ پیمانکاران

۴-۳-۳ ارتباطات

۵-۳-۳ مستندسازی و کنترل مدارک

۶-۳-۳ طرح HSE (HSE PLAN)

۷-۲-۳ اهداف و برنامه ها

۴-۳ ارزیابی و مدیریت ریسک

۱-۴-۳ کاهش مخاطرات

۵-۳ طرح ریزی

۱-۵-۳ رویه ها و دستورالعمل های کاری

۲-۵-۳ مدیریت تغییر

۳-۵-۳ طرح ریزی شرایط اضطراری

۶-۳ استقرار و پایش

۱-۶-۳ فعالیت ها و وظایف(کنترل عملیات)

۲-۶-۳ بازنگری (پایش و اندازه گیری)

۳-۶-۳ ثبت سوابق

۴-۶-۳ عدم انطباق و اقدامات اصلاحی

۵-۶-۳ گزارش وقایع، پیگیری و تحقیق حوادث

۷-۳ ممیزی و بررسی مجدد

۱-۷-۳ ممیزی سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست

۲-۷-۳ بازنگری مدیریت

فصل چهارم: مراجع اصلی

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

پیشگفتار:

شهرداری تهران بنابر مأموریت سازمانی خود با رویکرد دستیابی به توسعه پایدار شهری و در راستای تحقق سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی همگام با شهرهای توسعه یافته جهان، بعنوان اولین سازمان متولی ورود سیستم مدیریت HSE در حوزه مدیریت شهری در سطح کشور بوده است. شهرداری تهران سازمانی بسیار گسترده است که از حوزه فعالیت بسیار وسیعی برخوردار است. نگاهی اجمالی بر نمودار سازمانی آن نشان میدهد که بخش اعظمی از فعالیتهای این سازمان مرتبط با مباحث بهداشت، ایمنی و بویژه محیط زیست است و به بیان بهتر میتوان شهرداری را سازمان متولی HSE شهر نامید. فعالیتهای شهرداری در سه حوزه بهداشت، ایمنی و محیط زیست و همچنین فرهنگسازی آنها عموماً بسیار پراکنده است که این امر موجب پراکندگی گسترده فعالیتهای معاونتها، مناطق، سازمانها و شرکتهای وابسته به شهرداری شده است. برای سیستم مدیریت HSE بطور کل در سطح شهرداری نمیتوان یک رویکرد یکپارچه را یافت اما فعالیتهایی بصورت پراکنده و بعضاً سیستماتیک در بخشهای بهداشت، ایمنی و محیط زیست انجام میگردد. نتایج حاصل از بررسی وضعیت مدیریت HSE شهرداری تهران همچنین نشان میدهد که در برخی بخشها و عناصر هفتگانه سیستم مدیریت HSE یعنی عنصر رهبری و تعهد، سازمان و منابع و مستندسازی، ارزیابی و مدیریت ریسک، طرح ریزی و اجرا و پایش فاصله تا وضعیت ایدهآل قابل توجه بوده و نیاز به برنامه ریزی مناسب بمنظور توسعه و استقرار یک سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست احساس میگردد.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

فصل اول : کلیات

۱- دامنه کاربرد

در سطح شهرداری منطقه ۸ تهران بمنظور ارتقاء عملکرد بهداشت، ایمنی و محیط زیستی خود، نیازمندی های سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست مقولات ذیل را مدنظر قرار داده است :

الف) ایجاد، اجرا، نگهداری و بهبود مداوم سیستم HSE- MS ،

ب) حصول اطمینان از انطباق با خط مشی سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست و قوانین تعیین شده در سطح شهرداری تهران،

ج) اثبات انطباق با اصول HSE- MS سامانه بهداشت، ایمنی و محیط زیست شهرداری تهران از طریق ممیزی های داخلی و یا برون سازمانی،

تمام الزامات مندرج در کتابچه راهنمای نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست سامانه بهداشت، ایمنی و محیط زیست شهرداری تهران در کلیه فعالیت ها و فرآیندها (با توجه به نوع آنها) مدنظر واقع شده اند. بر این اساس کلیه فعالیت های شهرداری منطقه ۸ تهران از جمله فعالیت های اجرای پروژه و واحدهای سازمانی که در چارت شهرداری منطقه ۸ تهران آمده است، در دامنه سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت قرار دارد. لذا کلیه واحدها و افرادی که تحت پوشش سیستم هستند در چارت سازمانی (در قسمت ضمایم این سند) آمده است.

برای آنکه استقرار این سیستم بصورت موفقیت آمیز انجام پذیرد، مشارکت کلیه کارکنان سطوح مختلف سازمان، نگرش نظام مند و درک ارتباطات داخلی و خارجی، بهبود مداوم عملکردها و ارتباط سودمند با پیمانکاران و طرف های ذینفع مدنظر خواهند بود. مدیریت این مجموعه اطمینان دارد که بکارگیری اصول مذکور منافع نظیر افزایش انگیزه کارکنان، حفظ سلامت و صیانت آنها، توسعه پایدار و حفظ محیط زیست، افزایش بهره وری و تقویت ثبات سازمان را به همراه خواهد داشت.

۲- معرفی شهرداری منطقه ۸ تهران:

منطقه ۸ در دامنه شیب ملایم رشته کوه البرز در شمال کوه های سه تپه در شرق تهران قرار گرفته است این منطقه از طریق همسایه شمالی خود (منطقه ۴) به ارتفاعات کوه البرز و از طریق همسایه جنوبی خود منطقه ۱۳ به جنگل های سرخه حصار و کوه های سه تپه می رسد.

منطقه ۸ بطور کلی، از لحاظ تقسیمات شهرداری، از شمال و شمالشرقی به بزرگراه رسالت (منطقه ۴)؛ از جنوب به خیابان دماوند (منطقه ۱۳)؛ از غرب به سبلان جنوبی و استاد حسن بنا (منطقه ۷) منتهی می گردد.

در منطقه ۸ شهرداری تهران ۴ خانه فرهنگ به نام های خانه فرهنگ و کتابخانه فرزندگان و فدک و معرفت و میدان ۱۶ وجود دارد. فرهنگسرای خانواده نیز در این منطقه قرار دارد. در این منطقه کتابخانه های فرزندگان معرفت خانواده شهیدی آیت نیز وجود دارد.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

منطقه دارای ۳ ناحیه و ۲۰ محله ممیزی و ۱۳ محله شورایی است:

ناحیه یک: از شمال و شرق به خیابان رسالت از جنوب به خیابان دماوند از غرب به خیابان شهید آیت می باشد

ناحیه دو: از شمال به بزرگراه رسالت از جنوب به خیابان دماوند و مسیل باختر ؛ از شرق به خیابان شهید آیت و از غرب به خیابان شهید مدنی می باشد

ناحیه سه: از شمال به بزرگراه رسالت از جنوب به خیابان دماوند از شرق به خیابان مسیل باختر از غرب به خیابان استاد حسن بنا و خیابان سبلان جنوبی می باشد.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

فصل دوم : تعاریف و واژگان

برای مقاصد مورد نظر این استاندارد تعاریف زیر بکار گرفته می شود:

۱-۲ سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE Management System)

بخشی از سیستم مدیریت سازمان که برای تدوین و پیاده کردن و بهبود خط مشی بهداشت، ایمنی و محیط زیست و مدیریت ریسک و جنبه های بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی سازمان بکار گرفته می شود.

۲-۲ خط مشی (Policy)

عبارتست از مقاصد و جهت گیری کلی سازمان در ارتباط با عملکرد بهداشت، ایمنی و محیط زیست آن که توسط بالاترین سطح مدیریت شهرداری منطقه ۸ امضاء و بطور رسمی اعلام شده است. خط مشی چارچوبی را برای اقدامات و تعیین اهداف کلان و خرد فراهم می آورد.

۳-۲ جنبه زیست محیطی (Environmental Aspect)

به اثرات مفید یا مضر مستقیم یا غیر مستقیم ناشی از فعالیت ها و یا خدمات سازمان بر روی محیط زیست گفته می شود.

۴-۲ پیامد زیست محیطی (Environmental Impact)

هر تغییری در محیط زیست، اعم از نامطلوب یا مفید، که تمام یا بخشی از آن ناشی از جنبه های زیست محیطی سازمان باشد.

۵-۲ جنبه بارز زیست محیطی (Significant Environmental Aspect)

یک جنبه زیست محیطی که پیامد زیست محیطی بارزی دارد و یا می تواند داشته باشد.

۶-۲ محیط زیست (Environmental)

محیطی شامل هوا، آب، خاک، منابع طبیعی، گیاهان، جانوران، انسان و روابط متقابل بین آنها که سازمان در آن فعالیت می نماید. محیط در این تعریف از درون یک سازمان تا سیستم جهانی را در بر می گیرد.

۷-۲ هدف کلان (Objective)

هدف فراگیر برگرفته از خط مشی، که سازمان خود را مقید به دستیابی به آن می داند. اهداف کلان حتی المقدور به صورت کمی بیان می شوند.

۸-۲ هدف خرد (Target)

الزام عملکردی مشروح، قابل اعمال در سازمان یا بخش هایی از آن، که از اهداف کلان برگرفته می شود و لازم است به منظور دستیابی به آن اهداف، تعیین و برآورده شود. اهداف خرد همواره بصورت کمی بیان می شوند.

۹-۲ طرف ذینفع (Performance)

فرد یا گروهی که به عملکرد HSE سازمان مرتبط بوده و یا از آن تاثیر می پذیرد.

۱۰-۲ عملکرد (Interested Party)

به نتایج قابل اندازه گیری از مدیریت سازمان بر ریسک های موجود اطلاق می شود.

۱۱-۲ پیشگیری از آلودگی (Prevention of Pollution)

استفاده از فرآیندها، روش های کاری، فنون، خدمات یا انرژی که موجب کاهش یا کنترل آلودگی و اجتناب از آن شده و می تواند شامل بازگردانی، تصفیه، تغییر فرآیند، مکانیزم های کنترل، استفاده کار از منابع و جایگزینی مواد باشد.

۱۲-۲ حادثه (Accident)

عبارتست از یک اتفاق یا واقعه ناخواسته که منجر به مرگ، بیماری، جراحت، صدمه، آلودگی محیط زیست یا از دست رفتن منابع گردد.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

۲-۱۳ خطر (عامل زیان آور) (Hazard)

عاملی که بالقوه می تواند سبب بیماری، آسیب، خسارت به اموال، تاسیسات، تولیدات، یا محصول، محیط زیست، وقفه در ارائه خدمات، کاهش تولید و ارائه خدمات، و یا افزایش عیوب و پرداخت خسارت ها شود.

۲-۱۴ شناسایی خطر (Hazard Identification)

فرآیند شناسایی وجود یک خطر یا عامل زیان آور و تعیین مشخصات آن

۲-۱۵ رویداد (Incident)

یک واقعه یا زنجیره ای از وقایع است که سبب شده یا می تواند سبب بروز آسیب، بیماری و یا خسارت به سرمایه، محیط زیست یا اشخاص شود.

۲-۱۶ عدم انطباق (Non-Conformance)

هرگونه انحراف از استانداردهای کاری، دستورالعمل ها، روش های اجرایی، مقررات، عملکرد سیستم مدیریتی و غیره که بطور مستقیم یا غیرمستقیم منجر به جراحت یا بیماری، صدمه به اموال و تجهیزات، صدمه به محیط کارگاه و یا ترکیبی از آنها شود.

۲-۱۷ بهداشت حرفه ای و ایمنی (Occupational Health and Safety)

شرایط و عواملی که می تواند بر سلامت کارکنان، کارگران موقت، پرسنل پیمانکاری، میهمانان، مراجعه کنندگان و یا هر فرد دیگری در محل کار تاثیر گذارد.

۲-۱۸ سازمان (Organization)

شرکت، بنگاه، اداره، مجتمع کاری، نهاد مسئول، انجمن یا بخش یا ترکیبی از آنها، اعم از ثبت شده یا نشده، دولتی، عمومی یا خصوصی که دارای وظایف و تشکیلات اداری خاص خود باشد.

۲-۱۹ ممیزی (Audit)

بررسی مستقل به منظور تعیین اینکه آیا فعالیت ها و نتایج حاصل از آنها با ترتیبات برنامه ریزی شده مطابقت دارد و آیا این ترتیبات به طور موثر و مناسب برای دستیابی به خط مشی و اهداف سازمان اجرا شده اند.

۲-۲۰ روش اجرایی (Procedure)

روش اجرایی، عبارت است از روش معین و مشخص انجام یک فرایند، که ممکن است مدون باشد یا نباشد.

۲-۲۱ ریسک (Risk)

ترکیبی از احتمال وقوع یک واقعه نامطلوب و شدت وقوع آن.

۲-۲۲ اندازه گیری ریسک (Risk Assessment)

فرآیند کلی برآورد اندازه ریسک و تعیین این که ریسک قابل تحمل است یا نه

۲-۲۳ ایمنی (Safety)

در امان بودن از ریسک غیرقابل قبول یک خطر

۲-۲۴ ریسک قابل تحمل (Tolerable Risk)

ریسکی که میزان آن، با در نظر گرفتن الزامات قانونی و خط مشی بهداشت _ ایمنی و محیط زیست، تا حد قابل تحمل سازمان پایین آمده است.

۲-۲۵ سابقه (Record)

ویرایش: ۰۱

صفحه ۶ از ۲۴

شماره سند : HSE-MN-۰۰۱-۰۱

تاریخ تولید سند : ۹۱/۰۸/۲۹

 <p>شهرداری منطقه ۸</p>	<p>عنوان سند :</p> <p>نظامنامه سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست</p>	 <p>سامانه مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست</p>
--	--	---

سابقه، سندی است که نتایج به دست آمده و یا شواهد حاکی از عملکرد فعالیت ها را ارائه می کند.

۲-۲۶ بازنگری (Review)

بازنگری، عبارت از فعالیتی است که به منظور تعیین میزان تناسب، کفایت و اثربخشی موضوع تحت بررسی برای دستیابی به اهداف تعیین شده اعمال می گردد.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

فصل سوم : الزامات سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سیستم مدیریت HSE شهرداری منطقه ۸ تهران نظیر سایر سیستم های مدیریتی بر اساس الزامات و نیازمندی های مشخصی طرح ریزی، پیاده سازی و نهادینه گردیده و اثربخشی آن از طریق ایجاد زیرساخت های لازم و بر اساس شکل شماتیک زیر بطور مداوم بهبود می یابد.

۳-۱- رهبری و تعهد

نظر به اینکه تعهد و مشارکت فعال مدیریت در استقرار و نگهداری سیستم مدیریت اثربخش، نقش اساسی و مهمی را ایفا می نماید، مدیریت عامل شرکت با در نظر گرفتن کلیه مقررات و قوانین مرتبط و به منظور نشان دادن تعهد و علاقمندی خود به ایجاد، اجرا و بهبود مداوم اثربخشی سیستم مدیریت HSE و دستیابی به خط مشی و اهداف استراتژیک، اقدامات زیر را بعمل آورده است:

- تخصیص منابع مورد نیاز نظیر بودجه، نیروی انسانی، تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری و زمان کافی به موضوعات HSE
- برگزاری جلسات بازنگری مدیریت به منظور مرور فعالیت های مختلف سازمان و تصمیم گیری در خصوص راهکارهای متنوع به منظور اثربخشی سیستم و بهبود آن مطابق روش اجرایی بازنگری مدیریت،
- ایجاد حس اعتماد در کارکنان و تقویت روحیه مشارکت آنان از طریق قدردانی از پیشنهادات سازنده، همراه با ارج نهادن به نوآوری ها و خلاقیت ایشان.
- در نظر گرفتن کلیه استانداردها، مقررات و قوانین مرتبط با هر پروژه،

۳-۲- خط مشی HSE و اهداف استراتژیک

از آن جایی که مأموریت شهرداری منطقه ۸ تهران رسیدن به شهری پایدار و مشارکت نیروی انسانی مجرب و کارآزموده می باشد لذا به منظور تحقق مأموریت محوله و با اعتقاد به صیانت نیروی انسانی و استفاده بهینه از منابع در اختیار از آنجائیکه مسئولیت شهرداری منطقه ۸ تهران رعایت کلیه قوانین و مقررات شهرداری تهران و سازمان های ذی صلاح می باشد. لذا شهرداری منطقه ۸ تهران در این راستا سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE) را به مورد اجرا گذارده است.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

با توجه به اینکه چشم انداز HSE و نیز ارزش های حاکم بر شهرداری منطقه ۸ تهران در راستای دستیابی به نقطه نظرات سامانه بهداشت ، ایمنی و محیط زیست شهرداری تهران تدوین می گردد، لذا دستیابی به یک نظام مدیریتی کارآمد و اثربخش منطبق بر سایر مدل های برتر داخلی و خارجی و ارتقای مداوم آن از طریق ترویج فرهنگ، اعتقادات و باورهای راسخ، همراه با تبعیت از قوانین و مقررات مرتبط، پایبندی به تعهدات ایجاد شده را از منظر HSE برای شهرداری منطقه ۸ تهران تضمین و نهادینه می نماید.

از طرف دیگر متناسب با مأموریت تعیین شده، خط مشی بهداشت ، ایمنی و محیط زیست خود را بصورت یکپارچه در راستای نیازمندی های سامانه بهداشت ، ایمنی و محیط زیست شهرداری تهران متناسب با ماهیت، وسعت و پیامدهای بارز ریسک های بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی ناشی از فعالیت های شهرداری منطقه ۸ تدوین و توسط شهردار منطقه تصویب و جهت اطلاع به کلیه کارکنان ابلاغ شده و برای عموم و افراد علاقه مند قابل دسترسی خواهد بود.

بدیهی است در تنظیم و تدوین خط مشی مذکور انتظارات گروه های ذینفع از شهرداری منطقه ۸ تهران سازگاری با اهداف سازمانی، کاهش عوامل بالقوه آسیب رسان و تاثیرات سوء زیست محیطی، پیشگیری و یا کاهش مخاطرات برای افراد ذینفع، تعهد به تبعیت از قوانین و مقررات و الزامات مرتبط با فعالیت های سازمانی در راستای بهبود مداوم و مصرف بهینه منابع مدنظر قرار گرفته است.

این خط مشی از طریق مستندات مرتبط نظیر روش های اجرایی و دستورالعمل ها تضمین شده و نهادینه گردیده و جهت اطمینان از تداوم اثربخشی در فواصل زمانی تعیین شده و در جلسه بازنگری مدیریت مورد بازنگری قرار می گیرد. همچنین به منظور درک مناسب آن دوره ها و جلسات آموزشی متعددی برگزار و توجیه مناسب ایشان انجام گردیده است.

از طرف دیگر نماینده مدیریت با همکاری مسئول HSE شهرداری منطقه ۸ تهران خود را موظف می داند تا ضمن بررسی میزان درک و اجراء خط مشی، از طرق مختلف از جمله در ممیزی های داخلی سیستم این موضوع را در دستور کار جلسات بازنگری مدیریت قرار دهد. متن خط مشی سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست در قسمت ضمیمه آورده شده است.

از طرف دیگر مطابق بند ۳-۱ و سایر عناصر این نظام نامه مدیریت ارشد تعهد خود را به سایر موضوعات مرتبط ذیل اعلام نموده است:

- ◀ تعیین اهداف و برنامه های مدیریتی در چارچوب سیاست های کلی سازمان مطابق روش اجرایی بازنگری مدیریت و تعیین اهداف به شماره و بر اساس خط مشی اعلام شده،
- ◀ نظارت بر اجرای مناسب اهداف و برنامه ها طی گزارش گیری مختلف از نماینده مدیریت،

۳-۳ - سازمان، منابع و مستندسازی

۳-۳-۱ - مسئولیت ها و ساختار سازمانی

اجرای موفقیت آمیز هر سیستمی از جمله مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست، ایجاد ساختار سازمانی مناسب و منعطف همراه با تعهد تمامی مسئولین و کارکنان شهرداری منطقه ۸ را در سطح مختلف سازمانی می طلبد. لذا به منظور تسهیل در استقرار و تداوم این سیستم وظایف، مسئولیت ها و اختیارات کلیه کارکنان سازمان در قالب شرح وظایف سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست و بصورت جداگانه تدوین، مصوب و ابلاغ شده اند. به این ترتیب در حین اصلاح و تصویب ساختار تشکیلاتی و نیز تخصیص منابع لازم به موضوعات ذیل توجه شده است:

شفاف سازی تعاملات و ارتباطات بین بخشی (افقی و عمودی) در دفتر مرکزی (ستاد شهرداری منطقه ۸ تهران - ساختمان شماره ۱) و سایر سازمان های تابعه، همراه با تعیین نقش ها، مسئولیت ها و اختیارات مرتبط با نظام HSE

- ◀ پیش بینی و فراهم سازی ساز و کارهای بهبود از جمله اقدامات اصلاحی و یا پیشگیرانه، در قالب نظام پیشنهادات یا هر روال منطقی دیگر

- ◀ تعامل با پیمانکاران، مشاوران و نیز سایر سازمان های طرف قرارداد در ارتباط با اجرای مناسب و به موقع تعهدات ایجاد شده

 <p>شهرداری منطقه ۸</p>	<p>عنوان سند :</p> <p>نظامنامه سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست</p>	 <p>سامانه مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست</p>
--	---	--

- ◀ ایجاد وحدت رویه و آماده سازی های لازم برای مواجهه با وضعیت های اضطراری و امکان کنترل و مدیریت مناسب این موقعیت ها
 - ◀ تامین منابع انسانی مناسب از طریق تعریف شفاف صلاحیت ها و شرایط احراز مشاغل سازمانی
- بدیهی است چنانچه در اجرای این سیستم در سطح هر یک از واحدها خللی ایجاد شود، موضوع توسط هر یک از کارکنان در سطوح مختلف به نماینده مدیریت اعلام و با توجه به اختیارات محوله اقدامات لازم جهت رفع اشکالات به عمل می آید. با این حال مسئولین واحدها نیز مجاز خواهند بود که برابر توجیه انجام شده و اختیارات محوله از اقداماتی که با اهداف و مفاد اعلام شده در خط مشی سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در تضاد هستند با هماهنگی نماینده مدیریت/مسئول HSE شهرداری منطقه ۸ جلوگیری نمایند. این امر در راستای ایجاد محیطی ایمن و سلامت افراد (کارکنان/پیمانکاران/مراجعین و سایر ذینفعان) و حفظ محیط زیست صورت می پذیرد.
- بعلاوه به منظور اطمینان از استقرار و اجرای مناسب سیستم در تمام قسمت ها و حوزه های شهرداری منطقه ۸ تهران، در ساختار سازمانی شهرداری منطقه ۸ تهران و نیز مناطق عملیاتی تابعه امور HSE پیش بینی که برابر شرح وظایف مصوب اقدامات لازم را به انجام می رسانند. لذا نماینده مدیریت در حوزه سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در تعامل با یکدیگر با حفظ وظایف و مسئولیت های خود اقدامات ذیل را به انجام رسانیده و توسط شهردار، قائم مقام شهردار (رئیس کمیته راهبری HSE) و دبیر HSE به همکاران کتباً معرفی شده است.
- اقدام به طرح ریزی، تدوین و مستند سازی نظام مدیریت HSE از طریق گروه های اجرایی و جلب مشارکت کارکنان
- ◀ حصول اطمینان از در اختیار داشتن و اجرای مناسب مستندات سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در کلیه سطوح سازمانی
 - ◀ بررسی تبعیت فعالیت های موجود از آئین نامه ها و بخشنامه های ابلاغی و سایر الزامات قانونی قابل اعمال در سازمان
 - ◀ نظارت بر حسن اجرای فعالیت های ممیزی داخلی و خارجی تا رفع نواقص اعلام شده
 - ◀ اطمینان یافتن از درک و اجرای مفاد خط مشی و اهداف اعلام شده توسط پرسنل سازمان
 - ◀ برقراری ارتباط مناسب و مؤثر با کلیه کارکنان سازمان و دریافت نقطه نظرات افراد در رابطه با اجرای این سیستم
 - ◀ جلوگیری از تدوین و انتشار مستنداتی که با خط مشی و اهداف اعلام شده مغایر هستند.
 - ◀ آماده سازی اطلاعات لازم برای برگزاری جلسات بازنگری مدیریت و پیگیری مصوبات تا حصول نتیجه این جلسات
 - ◀ اطمینان از اثربخشی سیستم HSE-MS و حصول به اهداف کوتاه مدت و بلند مدت
 - ◀ اطمینان از اینکه اهداف تعیین شده متناسب با ماهیت، وسعت و پیامدهای ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی می باشد.
 - ◀ نظارت بر شناسایی و ارزیابی مناسب ریسک ها و مخاطرات ایمنی، بهداشتی و محیط زیست با همکاری اعضای کمیته راهبری
- نظارت بر پیروی پیمانکاران/تامین کنندگان از دستورالعمل ها و خط مشی HSE سازمان در تعامل با واحد HSE شهرداری منطقه ۸ برقراری ارتباط مناسب با طرف های برون سازمانی با هماهنگی واحد HSE و روابط عمومی جهت دریافت و یا توزیع اطلاعات مربوط به سیستم HSE
- ◀ بررسی و تحلیل شکایات و یا پیشنهادات طرف های ذینفع بمنظور تعیین نقاط قوت و ضعف سیستم و پیگیری های لازم تا اعلام پاسخ مناسب به ایشان
- نظارت بر عملکرد/فعالیت واحدهای سازمانی در ارتباط با سیستم HSE تدوین شده و گزارش آن به شهردار منطقه
- همچنین نمودار سازمانی شهرداری منطقه ۸ در قسمت ضمایم آمده و بعلاوه مسئولیت ها و اختیارات واحدهای سازمانی توسط اداره تشکیلات شهرداری تهران تدوین و امکان مراجعه به آن وجود خواهد داشت. با این حال فعلاً کلیه وظایف و مسئولیت های کارکنان و مدیران در خصوص این سیستم در قالب دستورالعمل ساختار و تشکیلات تدوین و به ایشان از طریق سایر مستندات سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست ابلاغ گردیده است.

<p>ویرایش: ۰۱</p> <p>صفحه ۱۰ از ۲۴</p>	<p>شماره سند : HSE-MN-۰۰۱-۰۱</p> <p>تاریخ تولید سند : ۹۱/۰۸/۲۹</p>
--	--

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

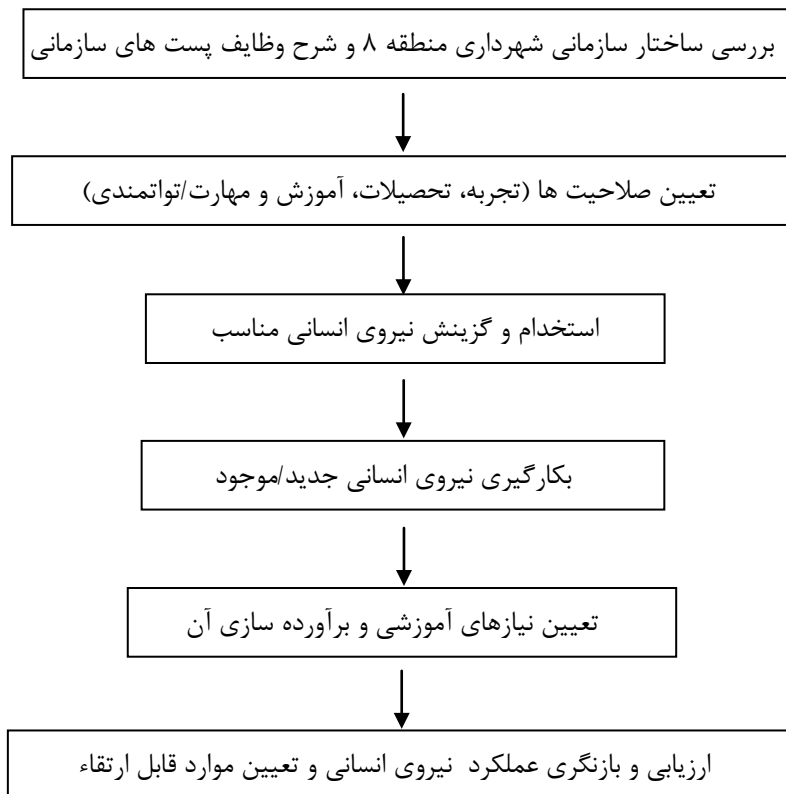
نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

۳-۲- صلاحیت ها

در سطح شهرداری منطقه ۸ وظایف افراد بر اساس شرح وظایف تعیین شده و تجارب حاصل از اجرای فعالیت های محوله به افراد و واحدهای سازمانی صورت می پذیرد. با این وجود، روش اجرایی تضمین صلاحیت بهداشت، ایمنی و محیط زیست جهت حصول اطمینان از تایید صلاحیت کلیه کارکنان در سطح شهرداری منطقه ۸ تدوین شده است. همچنین شایستگی و شرایط احراز مشاغل (که از طریق چارت سازمانی بدست آمده اند)، در قالب ۴ موضوع کلیدی تجربه، تحصیلات، آموزش و مهارت/توانمندی تعریف و مشخص می گردند. در زمینه شایستگی و صلاحیت افراد که توسط امور اداری و مدیران واحدهای ذیربط صورت خواهد گرفت، نمودار ذیل مورد توجه قرار می گیرد.

در ارزیابی عملکرد افراد و صلاحیت ایشان از منظر HSE بایستی به وظایف محوله، و اقدامات انجام شده توسط آن ها در دوره زمانی مورد ارزیابی که ناشی از اطلاعات و شواهد بدست آمده خواهد بود، توجه کافی مبذول گردد. به این ترتیب در سطح شهرداری منطقه ۸ و نواحی سه گانه و متناسب با وظایف محوله، کارکنان در هر بخش و سطحی از موارد زیر آگاه می گردند:

الف) اهمیت انطباق فعالیت ها با خط مشی، روش های اجرایی و الزامات سیستم مدیریت HSE،

ب) همکاری مناسب و تعامل سازنده افراد برای اجرای سیستم مدیریت HSE،

ج) پیامدهای بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی حاصل از فعالیت ها و منافع حاصل از عملکرد بهبود یافته ایشان،

د) نقش و مسئولیت های کارکنان در حصول انطباق با نیازمندی های سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست و از جمله با الزامات آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری،

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

از طرف دیگر نیازهای آموزشی و تجربی مشاغل مختلف (بر حسب سطح آگاهی کارکنان) توسط اداره تشکیلات و در خصوص دوره های مرتبط با سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست توسط سامانه HSE شهرداری تهران تعریف و مشخص می گردند. شایان ذکر است در سطح شهرداری منطقه نیز مطابق روش اجرایی آموزش نیازسنجی کلیه کارکنان شهرداری منطقه ۸ در تعامل با واحدها مشخص و نهایتاً پس از بررسی کارشناس آموزش مبنای تهیه تقویم آموزشی خواهد بود. به این ترتیب پس از تصویب این نیازها کارشناس آموزش، نسبت به برنامه ریزی و ارائه آموزش ها با هماهنگی واحدهای ذیربط (نظیر HSE) اقدام می نماید.

لازم به ذکر است هر یک از افراد دارای پرونده ای (بصورت فایل کامپیوتری/دستی) در واحد آموزش می باشند که در آن خلاصه مشخصات پرسنلی، نیازهای آموزشی تامین شده و دوره های آموزشی گذرانده شده توسط فرد را مشخص می نماید. بعلاوه کلیه پرسنل جدید الاستخدام و پرسنلی که پست سازمانی آنها تغییر می کند، (نظیر ایجاد فرآیندها/ پروژه های جدید) قبل از آنکه به کار مشغول شوند کلیه آموزش های لازم در زمینه HSE را دریافت خواهند نمود.

لازم بذکر است امور قراردادهای پس از عقد قرارداد موظف به معرفی پیمانکار به واحد آموزش و مسئول HSE میباشد، تا کلیه آموزش های لازم در خصوص موضوعات بهداشتی، ایمنی و محیط زیست مرتبط با فعالیت های ایشان برنامه ریزی و اجرا گردد. نهایتاً اینکه مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق، سوابق مربوط به آموزش ها، تحصیلات، مهارت ها و تجارب کارکنان نگهداری می گردد. یادآوری: آموزش های پایه ای در مورد سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در طول اجرا و پیاده سازی این سیستم ها در سطح شهرداری منطقه ۸ تهران و مناطق تابعه برگزار و لذا پرسنل مربوطه آشنایی کافی با این نظام را کسب پیدا نموده اند.

۳-۳-۳- پیمانکاران

از آنجائیکه در سطح شهرداری منطقه ۸ خدمات تامین شده از سایر اشخاص حقیقی و حقوقی بر روی کیفیت فرآیندها، پروژه ها و خدمات قابل ارایه و نیز موضوعات HSE تعهد شده شهرداری منطقه ۸ تاثیر می گذارند، لذا مکانیزم مناسبی برای اطمینان از سازگاری عملکرد و نیز صلاحیت های پیمانکاران با الزامات نظام مدیریت HSE در قالب روش اجرایی ارزیابی تامین کنندگان کالا و همچنین روش اجرایی HSE پیمانکاران تبیین و به مورد اجرا گذارده شده است.

علاوه بر این تعامل پیمانکار با مسئولین HSE در سطح مناطق عملیاتی و ستاد، بین سایر پیمانکاران حاضر در محل پروژه، و نیز کارفرما و عوامل اجرایی کار همراه با رعایت نکات ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی حین کار، آشنایی با اهداف و برنامه ها و خط مشی HSE شهرداری منطقه ۸ از طریق اطلاع رسانی و ابلاغ این مستندات به ایشان مورد توجه قرار گرفته است. به این ترتیب مطابق دستورالعمل بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران که به هر پیمانکار و از طریق امور قراردادهای و مسئول HSE به ایشان تحویل شده است، بصورت دوره ای پایش و ارزیابی عملکرد ایشان توسط کارشناس HSE مستقر در سایت متناسب با مفاد این دستورالعمل، مفاد قرارداد فی مابین/انتظارات تعیین شده از ایشان و دستورالعمل های ارزیابی عملکرد پیمانکاران (بر اساس نوع فعالیت پیمانکار) صورت گرفته و موارد نقص/کمبود نیز به ایشان تذکر و پیگیری رفع نواقص تا حصول نتیجه دنبال خواهد شد. بدیهی است این امر شامل موضوعات اعلام شده در HSE PLAN پروژه، روش اجرایی آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری، هرگونه مغایرت با قوانین ومقررات مرتبط و غیره خواهد شد.

سوابق و نتایج ارزیابی ها به همراه اقدامات تعیین شده و بهبود فعالیت های آنان، مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق حفظ و نگهداری می شوند.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

۳-۲-۴ - ارتباطات

در سطح شهرداری منطقه ۸ تهران فرآیندهای ارتباطی بین کلیه واحدهای مستقر در ساختمان مرکزی (ساختمان شماره ۱ و ۲) و نواحی سه گانه و سایر بخش های تابعه در متن مستندات تدوین شده، تشریح گردیده است. به علاوه تعاملات لازم برای اجرای اثربخش سیستم مدیریت HSE از جمله چگونگی ابلاغ مستندات به پیمانکاران و نظارت بر تبعیت و اجرای این مستندات و مقررات مرتبط توسط ایشان از طریق مسئول HSE در ساختمان شماره ۱ و نواحی سه گانه و نیز بکارگیری کارشناسان HSE و ساختار سازمانی مناسب در هر ناحیه و بخش صورت پذیرفته است. از طرف دیگر مراحل مختلف دریافت و ثبت نقطه نظرات کارکنان و مسئولین به عنوان ارتباطات درون سازمانی، چگونگی اخذ پیشنهادات/بازخورد پیمانکاران و سایر طرف های ذی نفع برون سازمانی به همراه نحوه پاسخگویی به این نقطه نظرات در قالب روش اجرایی ارتباطات و مشاوره بهداشت، ایمنی و محیط زیست و نیز روش اجرایی پیش بینی شده است.

بمنظور دریافت، مستندسازی و پاسخگویی به نقطه نظرات کارکنان سازمان در زمینه های مدیریت بر ریسک ها/اجنبه ها، توجیه و آگاه نمودن کارکنان از خط مشی و اهداف سازمان، موضوعات بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی ناشی از فعالیت های واحدها و اهمیت آنها، تهیه و بازنگری مستندات، آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری و ... از طریق برقراری جلسات عمومی، تعبیه صندوق پیشنهادات، دریافت پیشنهادات و طرح در جلسات بازنگری مدیریت، استفاده از پنفلت (جهت آرایه به مراجعین/بازدیدکنندگان و پیمانکاران مقیم و سایر ذینفعان از جمله همکاران واحدهای مختلف) و یا بولتن های دوره ای و نصب اعلامیه در تابلو اعلانات ستاد مرکزی، اتوماسیون اداری و پرتابل شهرداری منطقه ۸ اقدام خواهد شد.

همچنین نظرات، پیشنهادات و شکایاتی که از سوی طرف های برون سازمان بصورت کتبی/ شفاهی، و یا مراجعه حضوری مطرح می گردد، توسط روابط عمومی / واحد ۱۳۷ و ۱۸۸۸ در فرم دریافت نظرات/شکایات ثبت و به دفتر شهردار جهت بررسی مقدماتی ارسال می نماید و سپس جهت اقدامات بعدی و پیگیری های مرتبط با آن به نماینده مدیریت ارائه می گردد.

از طرف دیگر به منظور برقراری ارتباط با سازمان ها و مراجع صلاحیتدار و طرف های ذینفع از جمله سامانه بهداشت، ایمنی و محیط زیست شهرداری تهران و سایر سازمان های ذی صلاح مرتبط با مسائل بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی که برخی از آن ها ذیلاً آمده است، فرایندهای مناسبی جهت دریافت، مدون کردن و پاسخگویی به اطلاعات واصله مطابق روش اجرایی ارتباطات و مشاوره بهداشت، ایمنی و محیط زیست در نظر گرفته شده اند :

- ◀ سازمان حفاظت محیط زیست
- ◀ سامانه بهداشت، ایمنی و محیط زیست شهرداری تهران
- ◀ پیمانکاران و تامین کنندگان طرف قرارداد شهرداری منطقه ۸ (مقیم در مناطق عملیاتی و پروژه های مربوطه) و سایر پیمانکاران مشاورین حاضر
- ◀ اداره طب کار وزارت کار/تامین اجتماعی (محل)
- ◀ شهرداری تهران
- ◀ و...

۳-۲-۵ - مستندسازی و کنترل مدارک

مدیرک حاضر در چارچوب الزامات بند ۳-۲-۵ راهنمای استقرار سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست تهیه گردیده و بیانگر ساختار کلی سیستم مدیریت HSE شهرداری منطقه ۸ می باشد. در طراحی مستندات، روش های اجرایی کنترل مستندات و سوابق جدای از نظامنامه پیش بینی شده که در نظامنامه به این روش ها ارجاع شده است. مستندسازی سیستم مدیریت HSE شهرداری منطقه ۸ در برگیرنده اطلاعات و سوابق مورد نیاز برای برقراری، اجرا و نگهداری سیستم بوده و شامل :

ویرایش: ۰۱

صفحه ۱۳ از ۲۴

شماره سند : HSE-MN-۰۰۱-۰۱

تاریخ تولید سند : ۹۱/۰۸/۲۹

 <p>شهرداری منطقه ۸</p>	<p>عنوان سند :</p> <p>نظامنامه سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست</p>	 <p>سامانه مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست</p>
--	--	---

الف) خط مشی و اهداف در قالب اعلامیه مدون
 ب) نظامنامه (جهت تشریح عناصر اصلی سیستم مدیریت HSE و روابط متقابل آنها)
 ج) روش های اجرایی و دستورالعمل های کاری
 د) استاندارد ها، آیین نامه ها و مقررات مرتبط با فعالیت های شهرداری منطقه ۸

می باشد. بعلاوه گستره این مستندات با توجه به نوع فعالیت ها، ماهیت خطرات و ارزیابی ریسک ها/جنبه ها، انتظارات و نیازهای طرف های ذینفع و قوانین و مقررات قابل اعمال در سازمان تبیین شده است. لذا برای تشریح بیشتر فعالیت های مختلف و مرتبط با هر عنصر یا نیازمندی سیستم مدیریت HSE، مستندات مختلفی تهیه و حسب مورد به آنها ارجاع می گردد.

چنانچه نیاز به چاپ و توزیع مجدد نظام نامه سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و زیست محیطی باشد، این امر به تشخیص نماینده مدیریت انجام و بعلاوه آخرین ویرایش این سند حسب نظر ایشان می تواند در اختیار سازمان های ذیربط قرار گیرد. بمنظور در دسترس بودن مستندات و کنترل مناسب این سیستم، فهرست دارندگان مستندات از جمله روش های اجرایی و دستورالعمل ها مطابق ماتریس توزیع مستندات در اختیار نماینده مدیریت خواهد بود.

جهت کنترل تمام مدارک مورد نیاز این راهنما و استانداردهای مربوطه روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق تدوین گردیده است. بر این اساس کنترل کلیه مستندات مرتبط با سیستم مدیریت HSE نظیر روش های اجرایی، دستورالعمل ها، آیین نامه ها و... بر عهده پرسنل واحدهای دارنده این مدارک و نیز نماینده مدیریت می باشد. بعلاوه مدارک (درون یا برون سازمانی) قبل از توزیع از نظر کفایت مورد بررسی واقع و به تصویب رسیده اند، لذا مدارک در دست اجرا معتبر و قابل استفاده بوده و انتشار مستندات تحت کنترل نماینده مدیریت صورت می پذیرد. لذا چنانچه سهواً فردی از مستندات کپی تهیه و یا نسخه کاغذی داشته باشد، فاقد هرگونه اعتبار می باشد.

از طرفی نحوه تهیه، شماره گذاری و چاپ، اصلاح، وضعیت بازنگری و تجدید نظر این مدارک و نیز چگونگی از رده خارج کردن و شناسایی مدارک منسوخ در قالب روش اجرایی مذکور مشخص شده، تا از بکارگیری اینگونه مدارک احتراز گردد. نحوه نگهداری، بایگانی و تعیین تکلیف اینگونه مستندات الکترونیکی در سند مذکور آمده است. ضمناً برای نشان دادن وضعیت مستندات بیرونی (از جمله مدارک تهیه شده در خارج از شهرداری منطقه ۸) و بازنگری آنها مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق که برای این منظور پیش بینی شده استفاده می گردد.

۳-۳-۶- طرح HSE (HSE PLAN)

در سطح شهرداری منطقه ۸ متناسب با نوع خدمات ارائه دهنده و طی تعاملات لازم با شهرداری تهران، سامانه بهداشت، ایمنی و محیط زیست و پیمانکاران مربوطه بر اساس روش اجرایی تدوین طرح بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE PLAN) اقدام به تهیه HSE PLAN توسط پیمانکار مربوطه و واحد HSE شهرداری منطقه ۸ در قالب فرمت های تعیین شده برای آن خواهد شد. در این سند نحوه ارتباط و نظارت بر عملکرد پیمانکاران، ساختار تشکیلاتی مربوطه و تیم HSE، مستندات مرتبط با فعالیت های پیمانکاران همراه با قوانین و الزامات آن از منظر HSE، نحوه برآورد، تامین و استفاده از تجهیزات و البسه ایمنی تشریح گردیده است. بدیهی است طرح مذکور می بایست در اختیار مسئول HSE شهرداری منطقه ۸ قرار گرفته، به علاوه متناسب با وضعیت خدمت / فعالیت مربوطه به روز نمایی HSE PLAN توسط پیمانکاران صورت خواهد گرفت و مراتب بایستی به مسئول HSE شهرداری منطقه ۸ اعلام شود. به این ترتیب با تاکید بر مدیریت ریسک HSE PLAN تدوین شده بایستی موضوعات ذیل را مشخص نماید:

- ◀ انطباق با قوانین و مقررات
- ◀ اهداف و برنامه های کلیدی مرتبط
- ◀ ساختار سازمانی HSE شهرداری منطقه ۸، پیمانکاران و تعاملات ایشان

 شهرداری منطقه ۸	عنوان سند : نظامنامه سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست	 سامانه مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست
--	---	--

روش های اجرایی و دستورالعمل های کاری ذیربط از جمله آمادگی واکنش در شرایط اضطراری، طرح های شناسایی و ارزیابی ریسک، روش های پایش و کنترل و نیز ارزیابی ها و ممیزی

۳-۲-۷- اهداف و برنامه ها

در سطح شهرداری منطقه ۸ تهران اهداف بهداشتی- ایمنی و زیست محیطی متناسب با الزامات قانونی و سایر الزامات، خطرات/ ریسک های بهداشتی - ایمنی، جنبه های زیست محیطی، گزینه های فن آوری (شامل امکانات فنی، اجرایی و اقتصادی)، الزامات مالی و نیز نظرات طرف های ذینفع توسط شهردار ، قائم مقام و نماینده مدیریت تدوین و در نهایت به تصویب شهردار منطقه ۸ رسیده است. اهداف مذکور با اصول بیان شده در خط مشی بهداشت، ایمنی و محیط زیست و از جمله تعهد به بهبود مداوم سازگار بوده و حتی المقدور در راستای خط مشی و اهداف شهرداری تهران می باشد.

بمنظور تشریح مراحل تعیین، تصویب و بازنگری اهداف اقدام به تدوین روش اجرایی بازنگری مدیریت گردیده است. در سطح شهرداری منطقه ۸ تهران برنامه هایی برای دستیابی به اهداف ایجاد و به مورد اجرا گذاشته شده است. این برنامه ها شامل موارد زیر می باشد :

الف (تعیین مسئولیت ها برای دستیابی به اهداف در هر بخش و سطحی از شهرداری منطقه ۸،

ب) تعیین امکانات و نحوه زمان بندی جهت دستیابی به اهداف مورد نظراز جمله بهبود عملکرد،

ج) تبیین پروژه هایی در ارتباط با توسعه، اصلاح و ایمن سازی فعالیت ها.

پس از تأیید اهداف توسط شهردار این اهداف در قالب برنامه های اجرایی (شامل نحوه دستیابی، مسئولیت ها و وجوه اشتراک سازمانی، منابع سخت افزاری یا نرم افزاری مورد نیاز، زمان بندی فعالیت ها جهت دستیابی به اهداف و نحوه گزارش دهی) به واحدهای مرتبط اعلام گردیده است. این برنامه ها به مورد اجرا گذارده شده و گزارش پیشرفت آنها توسط نماینده مدیریت اخذ می گردد. وی پس از جمع آوری کلیه گزارشات و جمع بندی، نتایج را در جلسات بازنگری مدیریت و یا در مقاطع زمانی مناسب به مدیر عامل ارائه می دهد. مدیر عامل مسئولیت دارد تا چنانچه در روند پیشرفت اهداف مشکلاتی مشاهده گردید، نسبت به ریشه یابی و رفع مشکل با حضور نماینده مدیریت و مدیر واحد مربوطه اقدام و نهایتاً تعدیل یا اصلاح آنها صورت پذیرد.

برنامه های مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در فواصل زمانی مناسب و مشخص مورد بازنگری قرار گرفته و هر زمان که لازم باشد جهت اطمینان از بکارگیری خواسته های این نظام تجدید نظر می شود. مسئولیت تعیین، ثبت و اجرا و پیشرفت برنامه ها و فرایندهای مرتبط با این موضوع در متن روش اجرایی مذکور آمده است. بعلاوه مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق سوابق مربوط به اجرا و میزان پیشرفت این برنامه ها نزد نماینده نماینده حفظ و نگهداری می گردد.

۳-۴- ارزیابی و مدیریت ریسک

برای شناسایی مخاطرات بهداشت ، ایمنی و جنبه های زیست محیطی که تاثیرات ایمنی و بهداشتی و زیست محیطی بر روی سلامت کلیه کارکنان و سایر طرف های ذی نفع سازمان و محیط زیست دارند، روش اجرایی شناسایی و ارزیابی جنبه های محیط زیستی و خطرات بهداشتی و ایمنی تدوین شده است. مطابق متدولوژی تشریح شده در این روش اجرایی، اقدام به شناسایی، تجزیه و تحلیل، ارزیابی و کنترل ریسک ها/ جنبه ها در قالب تیم های تخصصی شناسایی و ارزیابی ریسک ها و جنبه ها و در چارچوب سیستم مدیریت HSE گردیده است. در این زمینه :

- فعالیت های عادی، غیر عادی (برای مواردی که قابل پیش بینی بوده اند)
- فعالیت های تمام کارکنانی که به محل کار/پروژه دسترسی دارند (شامل رسمی، پیمانکاران و بازدید کنندگان)
- موقعیت های بالقوه اضطراری و وقایع نظیر خطاهای انسانی، رویدادهای طبیعی، عیوب ساختاری

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

مدنظر قرار گرفته است. در رویکرد انتخاب شده موارد ذیل مد نظر بوده است:

- ◀ عوامل زیان آور محیط کار (فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی، مکانیکی)،
- ◀ ارزیابی اثرات عوامل آسیب رسان بر انسان، محیط زیست، اعتبار و سرمایه
- ◀ ارگونومی کار با تجهیزات (مهندسی فاکتورهای انسانی)،
- ◀ انتشار آلاینده ها به هوا،
- ◀ انرژی آزادشده، نظیر گرما، تشعشع، ارتعاش،
- ◀ تخلیه آلاینده ها به آب و خاک نظیر پساب های صنعتی ناشی از فعالیت ها،
- ◀ مصرف مواد اولیه و طبیعی نظیر سوخت، آب، انرژی، قطعات/ابزار مصرفی،
- ◀ اتلاف ها (پسماند)، ضایعات مواد و ملزومات مصرفی،
- ◀ مشخصه های فیزیکی نظیر اندازه، رنگ، شکل ظاهر
- ◀ اثرات آن بر آثار باستانی، محیط های فرهنگی و طبیعی، پارک ها

بعلاوه نتایج حاصل از این ارزیابی ها متناسب با متدولوژی مذکور می تواند گستره اقدامات کنترلی موجود و یا مورد نیاز را نیز مشخص نموده و لذا انتخاب راهکارها و اقدامات کنترلی برای کاهش یا حذف این ریسک ها را برای شهرداری منطقه ۸ مشخص نماید. به این ترتیب کلیه جنبه های زیست محیطی / ریسک های ایمنی و بهداشت فعالیت های در حال انجام که با مشارکت کلیه همکاران، در قالب فرم شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک تکمیل شده اند؛ از طریق فهرست اصلی مستندات و مطابق ماتریس مربوطه به واحدهای مربوطه و پیمانکاران ابلاغ شده است.

۳-۴-۱ کاهش مخاطرات

مطابق آنچه در بند ۳-۴ عنوان شد، شهرداری منطقه ۸ بر اساس متدولوژی تعیین شده و پس از شناسایی و ارزیابی مخاطرات، اقدامات کنترلی لازم را برای کاهش و یا پیشگیری از بروز اثرات این مخاطرات متناسب با راهکار تعیین شده به مورد اجرای می گذارد. بر این اساس نتایج حاصل مبنای تدوین اهداف بهداشتی - ایمنی و زیست محیطی، شناسایی نیازهای آموزشی همراه با برنامه ریزی اجرای آن ها بوده و به علاوه راهنمای مناسبی برای مستندسازی فعالیت ها در قالب دستورالعمل های کنترلی و یاجداول اطلاعاتی می باشد. بدیهی است این ارزیابی ها بطور مداوم و براساس توسعه، بهبود یا تغییر در فرآیند، تجهیزات، ساختار و همچنین میزان دستیابی به اهداف به روز گردیده و حسب نیاز اطلاع رسانی آن به واحدها/افراد درگیر از طریق نماینده مدیریت/ مسئول HSE صورت می گیرد.

۳-۵ طرح ریزی

در اهداف کلان و خرد شهرداری منطقه ۸ که در بند ۳ - ۳ - ۷ تشریح شده، برنامه هایی برای دستیابی به آن شامل مراحل کار و شرح تفصیلی فعالیت های مرتبط، زمان بندی این اقدامات، مسئولیت ها، منابع مورد نیاز همراه با روش های گزارش گیری مطابق روش اجرایی بازنگری مدیریت تعیین شده اند. از طرف دیگر سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست، عناصر و الزامات مشروحه در این نظام نامه را شامل شده و کلیه واحدهای سازمانی و پروژه های فعال را مطابق چارت سازمانی شهرداری منطقه ۸ در برمی گیرد. یادآوری: مسئولیت های مربوط به طرحریزی و استقرار سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در قالب ساختار و مسئولیت های کمیته راهبری در متن ساختار سازمانی، شرح وظایف و آیین نامه کمیته راهبری سامانه مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست و همچنین شرح وظایف سیستمی کارکنان و مدیران ذکر شده است.

 <p>شهرداری منطقه ۸</p>	<p>عنوان سند :</p> <p>نظامنامه سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست</p>	 <p>سامانه مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست</p>
--	---	--

یادآوری: روش اجرایی مدیریت سرمایه چگونگی برآورد، ارزیابی و کنترل حین خرید و نصب، و یا استفاده از تاسیسات، ماشین آلات و زیر ساخت های ایجاد شده را همراه با مسئولیت های هر مرحله از این فعالیت را نشان می دهد.

۳-۵-۱- رویه ها و دستورالعمل های کاری

در سطح شهرداری منطقه ۸ کلیه عملیات و فعالیت های مرتبط با خطرات بهداشتی و ایمنی و نیز جنبه های زیست محیطی، مشخص شده و بمنظور پوشش دادن به وضعیت هایی که فقدان وجود روش های اجرایی یا دستورالعمل های مدون در مورد آنها منجر به انحراف از سیستم مدیریت HSE می گردد، مستندات مرتبط تدوین و معیارهای عملیاتی به خصوص در فعالیت های اجرا و نظارت بر فعالیت های پروژه (کار در ارتفاع، تماس با سطوح، ارگونومی و ...) مشخص گردیده است.

لذا متناسب با چارچوب تعیین شده برای طرح ریزی سیستم مدیریت HSE که در متن روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق قید گردیده است، اقدام به شناسایی روش های اجرایی و دستورالعمل های کاری متعدد مبتنی بر نتایج حاصل از ارزیابی ریسک ها و کنترل های مورد نیاز برای آن ها، با استفاده از تجارب ارزنده مدیران و نیز اعضای کمیته راهبری شد. بدیهی است این مستندات به نحو گویا، روشن و قابل فهم تدوین و به اندازه کافی توزیع و در اختیار واحدها/افراد متناسب با نوع فعالیت آنها قرار گرفته است. چگونگی این اقدامات در بند ۳-۳-۵ به همراه نحوه توزیع مستندات تشریح شده است.

از طرف دیگر در این سیستم چگونگی دستیابی به آخرین الزامات، قوانین و مقررات متناسب با ریسک ها، جنبه ها و مخاطرات ایمنی و بهداشت و زیست محیطی با هدف رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوطه در قالب دستورالعمل شناسایی و دستیابی به الزامات قانونی صورت می پذیرد. در این زمینه مسئولیت پیگیری جهت اخذ قوانین و به روز آوری آنها از مراجع ذیربط و همچنین بررسی ارتباط قوانین با ریسک ها، جنبه ها و تأثیرات و پیامد آن بعهده مسئول HSE است.

در این خصوص به منظور رعایت کلیه قوانین و مقررات مرتبط مسئول HSE طبق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق، نتایج بررسی های انجام شده در مورد قوانین و مقررات و مواردی که پرسنل واحدهای مختلف ملزم به رعایت آنها می باشند را مطابق روش اجرایی روش اجرایی ارتباطات و مشاوره بهداشت، ایمنی و محیط زیست و طی فرم شناسایی و دستیابی به قوانین در اختیار نماینده مدیریت قرار می دهد. همچنین کلیه قوانین و مقررات مرتبط با فعالیت های بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی پیمانکاران و سایر طرف های ذینفع در قالب دستورالعمل های مربوطه توسط واحد HSE تهیه و از طریق امور قراردادهای و پیمان ها/ واحد HSE به آنها ابلاغ می گردد.

۳-۵-۲- مدیریت تغییر

در سطح شهرداری منطقه ۸ برای طرح ریزی و کنترل تغییرات (موقتی یا دائم) که تاثیر گذار بر سیستم HSE بوده و جهت جلوگیری از بروز اثرات نامطلوب آن اقدام به تدوین روش اجرایی مدیریت تغییر تدوین شده است. در این روش اجرایی چگونگی تعیین و مستند سازی "تغییر" متناسب با ماهیت و نتایج ناشی از آن همراه با مسئولیت واحدها/افراد درگیر و ارزیابی مجدد ناشی از "تغییرات انجام یافته" تشریح گردیده است.

به این ترتیب نحوه مدیریت نمودن بر تغییرات احتمالی و انجام کنترل های مناسب جهت اطمینان از اعمال تأثیرات این تغییرات بر عوامل ذیربط از جمله نیروی انسانی و ساختار سازمانی، فرآیندهای عملیاتی و روند انجام فعالیت ها، پیمانکاران و تامین کنندگان، خدمات و محصولات قابل ارایه، قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت های شهرداری منطقه ۸ در روش اجرایی مذکور تشریح که به مورد اجرا گذارده شده است. از طرف دیگر سازمان به منظور اطمینان از حفظ اثربخشی و کارآئی سیستم، در صورت بروز این تغییرات از جمله قوانین و مقررات و انتظارات گروه های ذینفع، تکنولوژی جدید؛ فرآیندها و رویه های خود را مجدداً بازنگری نموده تا اطمینان یابد که تمامی این تغییرات را تحت کنترل و مدیریت دارد. به این ترتیب مدیریت مناسب بر تغییرات شامل موضوعات زیر صورت خواهد گرفت و

 شهرداری منطقه ۸	عنوان سند : نظامنامه سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست	 سامانه مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست
--	---	--

در این کار اخذ نظرات کارکنان و پیمانکاران مقیم طبق بند ۳-۳-۴ این نظام نامه (ارتباطات) انجام می شود.

الف) تغییر در فرایندهای کاری، معیارهای پذیرش و شیوه های کنترل عملیات در پروژه های جاری و آتی شهرداری منطقه ۸

ب) تغییر در قوانین و سایر الزامات قانونی قابل کاربرد

ج) تغییر در مستندات سیستم مدیریت بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

د) تغییر در ساختار تشکیلاتی و یا جابجایی مدیران و مسئولین

ه) شیوه های کنترل و مدیریت تغییرات

و) الزامات آموزشی و شیوه های اطلاع رسانی و جایگزینی این تغییرات با روال های قبل

۳-۵-۳- طرح ریزی شرایط اضطراری

شهرداری منطقه ۸ تهران برای شناسایی احتمال وقوع و مقابله با حوادث و وضعیت های اضطراری، و نیز پیشگیری و کاهش امکان بروز بیماری ها و جراحات مرتبط با حوادث، روش اجرایی آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری را برای موقعیت های قبل از وقوع، حین وقوع و بعد از وقوع تدوین و به مورد اجرا می گذارد. علاوه بر این چگونگی مقابله با وضعیت های اضطراری در سایر مستندات از جمله سناریوها/فرم واکنش در شرایط اضطراری متناسب با احتمال بروز چه نوع حوادثی (نظیر حریق، انفجار، آب گرفتگی ، بارش سنگین برق و باران، نشت مواد شیمیایی، سقوط از ارتفاع/برق گرفتگی، زلزله، تصادف) تشریح که در موارد اضطراری از آن ها استفاده خواهد شد. همچنین جهت مقابله با شرایط اضطراری اقدامات زیر در نظر گرفته شده است:

- تعیین افراد مسئول (تیم های آتش نشانی، حراست و...) که در شرایط اضطراری وارد عمل می شوند.
 - لیستی از افراد کلیدی شهرداری منطقه ۸ و شماره تلفن های درون و برون سازمانی که در مواقع اضطراری مورد نیاز است از جمله شماره تلفن آتش نشانی، واحدهای مجاور، نزدیک ترین بیمارستان/ درمانگاه، مراکز امداد رسانی، مرکز بهداشت، و غیره
 - آموزش افراد جهت کسب آمادگی های لازم برای انجام اقدامات موثر در شرایط اضطراری و انجام تمرینات و مانورهای ادواری
 - تامین تجهیزات مقابله با شرایط اضطراری
 - تهیه نقشه site plan و تعیین نقاط اضطراری موجود در سازمان، محل استقرار کپسول های اطفاء حریق، تجهیزات آتش نشانی داخل ساختمان های اداری (Fire boxes)، راه های عبور و مرور و محل انبارش مواد شیمیایی آتش زا و مشخص نمودن نقاط امن و محل های تجمع پرسنل در نقشه های مربوطه (در قالب Meeting point)
 - تهیه برگه های اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی (MSDS) برای کلیه واحدها در قالب جدول مربوطه
- لازم بذکر است طی بازدیدهای ایمنی کلیه تجهیزاتی که جهت مقابله با شرایط اضطراری در نظر گرفته شده توسط مسئول HSE و طی روش اجرایی بازرسی بهداشت ، ایمنی و محیط زیست از تاسیسات ، اماکن و محیط های کار وابسته به شهرداری منطقه ۸ صورت می پذیرد.

به این ترتیب جهت کسب آمادگی های لازم، روش های مقابله با شرایط اضطراری با هماهنگی واحد HSE پیمانکاران ، مدیریت بحران و در ساختمان های مرکزی شهرداری منطقه ۸ نیز هر ساله و طبق برنامه به صورت تمرینی انجام و سوابق مربوط به اجرای این تمرین ها شامل نقاط ضعف و قوت، کمبودها و پیشنهادات اصلاحی حفظ و نگهداری می شود. نهایتاً روش اجرایی مذکور هر زمان که لازم باشد خصوصاً پس از وقوع حوادث و یا تمرین های دوره ای مورد بازنگری قرار می گیرند، همچنین اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه مربوطه نیز صورت می پذیرد.

جهت پیشگیری و واکنش در شرایط اضطراری کمیته مقابله با وضعیت های اضطراری در مناطق تابعه و یا ساختمان مرکزی تشکیل می گردد. این کمیته بعد از رفع شرایط اضطراری تشکیل جلسه داده و با بررسی علت وقوع حادثه اضطراری و همچنین ارزیابی نحوه

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

عملیات انجام شده در مقابله با حادثه پیشنهادات لازم را تهیه و جهت بازنگری به مدیریت ارسال می دارد. شایان ذکر است، شرح وظایف کمیته مقابله با شرایط اضطراری در روش اجرایی مذکور عنوان گردیده است. همچنین سناریوی آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری قبل از هر مانور توسط کارشناس HSE تهیه و تدوین و توسط افراد مذکور تصویب می گردد. این سناریو شامل مسئولیت ها، جزئیات اقدامات برای تمامی افراد، روش های تخلیه، چگونگی حفاظت از جایگاه های پرخطر، ارتباط با سرویس های خارجی، ارتباط با طرف های قانونی، ارتباط با همسایگان، چگونگی حفاظت از سوابق و دسترسی به اطلاعات ضروری از قبیل نقشه ها، روش ها، تلفن های اضطراری و... می باشد.

۳-۶- استقرار و پایش

کلیه اقدامات، فعالیت ها و وظایف واحدها/کارکنان مطابق توضیحات ارائه شده در این بند از نظام نامه و به خصوص قسمت کنترل عملیات (فعالیت ها و وظایف) ارزیابی و کنترل خواهند شد.

۳-۶-۱- فعالیت ها و وظایف (کنترل عملیات)

مطابق نیازمندی های سیستم مدیریت HSE؛ روش های اجرایی مرتبط با ریسک های بهداشتی و ایمنی مربوط به کلیه وسایل، تجهیزات و خدمات خریداری شده یا استفاده شده توسط سازمان و نیز الزامات مربوط به تامین کنندگان و پیمانکاران، همچنین مستندات مرتبط با تاسیسات و انطباق کار با توانایی های نیروی انسانی بمنظور حذف و یا کاهش ریسک های ایمنی و بهداشتی در منبع آنها (ارگونومی) و نیز عملیات نگهداری و تعمیرات تجهیزات و ماشین آلات در حد مورد نیاز (و منطبق بر دامنه سیستم مدیریتی مذکور) مدون و مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق به کارکنان و نیز پیمانکاران ابلاغ گردیده است. کنترل های عملیاتی در سطح شهرداری منطقه ۸ منجر به کاهش ریسک عملیات، جنبه ها و پیامدهای زیست محیطی شده و علاوه منطبق بر خط مشی خواهد بود. در سطح شهرداری منطقه ۸ کنترل عملیات در موارد ذیل حائز اهمیت می باشد:

- ◀ تامین و خرید اقلام (مواد شیمیایی، مواد غذایی، تجهیزات و دستگاه ها)
- ◀ جابجایی، حمل و نقل و انبارش مواد شیمیایی / اقلام
- ◀ برگه های اطلاعات فنی مواد شیمیایی (MSDS) و میزان دسترسی به آنها
- ◀ تامین، استفاده و نگهداری وسایل حفاظت فردی (PPE)
- ◀ تجهیزات و وسایل اطفاء حریق/سیستم های هشدار دهنده
- ◀ کالیبراسیون تجهیزات اندازه گیری مؤثر بر عملکرد سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست
- ◀ صدور مجوزهای ایمنی جهت انجام فعالیت های تعمیراتی
- ◀ بازرسی تجهیزات، ماشین آلات و تاسیسات نظیر بالابرها، وسایل مورد نیاز جهت کمک های اولیه و معاینات ادواری و غیره در خصوص موارد فوق کنترل های لازم مشخص و مستندات زیر تدوین شده است:
- مدیریت آلاینده های زیست محیطی (پساب، پسماند، هوا، سروصدا و...) در قالب روش اجرایی آموزش مردمی پسماند، روش اجرایی مدیریت پسماند و روش اجرایی پایش و اندازه گیری
- مدیریت خدمات پیمانکاری در قالب دستورالعمل های اندازه گیری عملکرد پیمانکاران (مسئول و فنون، فنی و عمران، خدمات شهری و...) و نیز دستورالعمل مقررات ایمنی، بهداشت و محیط زیست پیمانکاران
- مدیریت خرید و تدارکات در قالب روش اجرایی ارزیابی تامین کنندگان کالا و در صورت نیاز به انعقاد قرارداد در قالب دستورالعمل ایمنی، بهداشت شغلی و زیست محیطی مربوط به افراد حقیقی و حقوقی

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

• طرف قرارداد (پیمانکاران، مشاورین و ...)

• مدیریت پروژه شامل اجرا و نظارت بر عملیات مربوطه از مرحله شروع قرارداد، حین انجام فعالیت های اجرایی تا تحویل و تحول پروژه در روش اجرایی کنترل عملیات و دستورالعمل های مربوطه، همچنین لیست دستورالعمل های مرتبط با ریسک ها و جنبه های بهداشتی، ایمنی و محیط زیست که به منظور کنترل معیارهای عملیاتی مدون شده اند، در فهرست اصلی مستندات مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق آمده است.

۳-۶-۲- بازنگری (پایش و اندازه گیری)

در سطح شهرداری منطقه ۸ جهت نظارت و اندازه گیری منظم عملکرد بهداشت، ایمنی و محیط زیست روش اجرائی پایش و اندازه گیری و نیز روش اجرایی کنترل عملیات، ایجاد و موضوعات ذیل تشریح گردیده است:

الف) فرایند اندازه گیری های کمی و کیفی فعالیت ها متناسب با نیازهای سازمان،

ب) حصول به اهداف بهداشتی - ایمنی و زیست محیطی سازمان،

ج) اقدامات لازم برای نظارت بر عملکردها، از جمله انطباق با برنامه های مدیریت بهداشت، ایمنی و زیست محیطی، معیارهای عملیاتی تعریف شده، الزامات قانونی و مقررات مرتبط،

د) نحوه مواجهه و اقدامات لازم جهت نظارت بر حوادث، بیماری ها، رویدادها (**near misses**) و سایر موارد نقص در عملکرد بهداشتی - ایمنی و زیست محیطی سازمان،

ه) ثبت داده ها و نتایج حاصل از اندازه گیری ها و نظارت همچنین تحلیل آن در راستای انجام اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه موثر،

و) استفاده از آمار و تجزیه و تحلیل های انجام یافته و ارائه در جلسات بازنگری مدیریت، کمیته های اجرایی، جلسات مدیران و رؤسا، نصب در تابلو اعلانات، برنامه های مرتبط و ارزیابی های ریسک/ جنبه های آتی، آموزش کارکنان، مقایسه با دیگر سازمان های مشابه، و نیز ارایه بازخورد به کارکنان،

ز) محاسبه ضرایب آسیب ها و گزارش سالیانه،

یادآوری: برنامه ریزی و نظارت بر انجام فعالیت های مربوط به معاینات ادواری پرسنل با همکاری واحدهای اداری و HSE انجام خواهد شد.

همچنین بمنظور پایش سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست، رعایت الزامات قانونی و سایر الزامات و میزان تحقق اهداف و برنامه ها (در راستای تعهد به انطباق قوانین) بصورت ادواری توسط نماینده مدیریت/مسئول HSE کنترل گردیده، بازدید/سرکشی از واحدهای مختلف سازمان و یا محل های مختلف نیز بصورت ادواری توسط کارشناسان HSE صورت می گیرد. بر این اساس موارد عدم رعایت یا عدم تطابق با الزامات مذکور ثبت و گزارش شده و لذا در صورت انحراف از نیازمندی های سیستم HSE_MS و یا قوانین و الزامات مرتبط (که در قالب دستورالعمل ابلاغ شده اند) مطابق با روش اجرایی اقدام اصلاحی و پیشگیرانه اقدام خواهد شد.

یادآوری: گزارش ارزیابی دوره ای رعایت قوانین و مقررات که طی ممیزی ها و یا بازدیدهای دوره ای تهیه می گردد، در جلسه بازنگری مدیریت مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۳-۶-۳- سوابق

سوابق بمنظور تطابق با نیازمندی ها، صحت و سقم و اجرای موثر سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست و از جمله رعایت الزامات قانونی مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق ایجاد و نگهداری می شوند. در سطح شهرداری منطقه ۸ کلیه سوابق باید خوانا بوده، به سادگی قابل شناسایی و ردیابی باشد.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

در این روش اجرایی کنترل های مورد نیاز جهت شناسایی و جمع آوری، بایگانی، حفاظت، قابلیت دستیابی/ بازیابی، مدت نگهداری (جاری و راکد) و وضعیت سوابق از جمله معدوم سازی را تعریف و تبیین گردیده است. بعلاوه سوابق کاغذی با استفاده از زونکن/ پوشه ها و تجهیزات و فایل های مناسب که آنها را در برابر اثرات سوء محیطی (خسارت و یا خرابی) حفاظت می نماید، کنترل و نگهداری خواهند شد.

بعلاوه این سوابق با استفاده از تجهیزات و فایل های مناسب که آنها را در برابر اثرات سوء محیطی/ صدمات احتمالی حفاظت می نماید، کنترل و نگهداری خواهند شد. از طرف دیگر یک نسخه از مستندات منسوخ (کاغذی) با مهر " باطل شد " نزد نماینده مدیریت به عنوان سوابق بصورت جداگانه حفظ خواهند شد. به علاوه آن دسته از مستنداتی که به صورت مکانیزه توزیع شوند، نیز در فولدر جداگانه ای در سیستم مکانیزه برای مدت مشخصی (معمولا ۳ سال) نگهداری می گردد.

بدیهی است از سوابق موجود در سیستم مکانیزه بصورت دوره ای مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق، پشتیبان (Back up) تهیه و لذا سوابق کامپیوتری ناشی از اجرای فعالیت ها و تبادل اطلاعات مربوطه در شرایط مناسب نگهداری که امکان مراجعه به آنها وجود خواهد داشت.

یادآوری: پس از پایان مدت نگهداری سوابق سیستمی، کلیه این سوابق جمع آوری و نماینده مدیریت با تشکیل جلسه ای با حضور مدیر عامل و مسئولین سایر واحدهای مرتبط نسبت به سپردن سوابق به بایگانی راکد و یا امحاء آنها تصمیم می گیرد.

۳-۶-۴ عدم انطباق و اقدامات اصلاحی

به منظور تعیین مسئولیت ها و اختیارات برای پرداختن به مواردی نظیر حوادث، رخدادها، فرآیندهای واکنش در شرایط اضطراری، پایش و اندازه گیری و کنترل عدم انطباق ها، روش اجرایی اقدام اصلاحی و پیشگیرانه تدوین که در آن الزامات ذیل مد نظر قرار گرفته است :

الف (شناسایی عدم انطباق های بالفعل یا بالقوه و ریشه یابی علل آنها،

ب (ارزیابی فعالیت هایی که از بروز عدم انطباق ها جلوگیری می کنند،

ج (تعیین و انجام اقدامات مورد نیاز برای رفع اشکالات/ عدم تطابق ها،

د) ثبت و نگهداری سوابق و نتایج اقدامات انجام شده،

هـ) بازنگری و ارزیابی اقدامات اصلاحی یا پیشگیرانه انجام شده .

لازم به ذکر است فرآیندهای مذکور با مشارکت کارکنان و استفاده از منابع اطلاعاتی مناسب انجام و نتایج آنها نیز در قالب صورتجلسات ثبت و مبنای اقدامات بعدی خواهد بود. بدیهی است، هرگونه اقدام برای حذف علل بالفعل و بالقوه عدم انطباق ها متناسب با ابعاد مسئله و ریسک های بهداشتی - ایمنی و زیست محیطی می باشد. پس از ریشه یابی و شناسایی دلایل بروز اشکال (از جمله حوادث) اقداماتی به منظور کاهش پیامدهای ناشی از حوادث و رویدادها از جمله انجام کنترل های ضروری یا ایجاد تغییرات لازم به منظور اجتناب از تکرار عدم انطباق در نظر گرفته شده است. براین اساس اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه مناسب انجام و مدیران هر قسمت مسئول می باشند که بر موثر بودن اقدامات اصلاحی نظارت نموده و نتیجه را ارزیابی و ثبت نمایند.

نتایج حاصل از اقدامات اصلاحی و نیز پیشگیرانه بمنظور طرح در جلسات بازنگری مدیریت برای نماینده مدیریت ارسال می گردد. چنانچه در اتخاذ هر یک از اقدامات ذکر شده، اشکالات بوجود آمده ناشی از عدم تبحر نیروی انسانی باشد، مطابق روش اجرایی آموزش اقدام به آموزش کارکنان خواهد شد. بعلاوه هرگونه تغییر در روش های اجرایی و سایر مستندات ناشی از این اقدامات و همچنین ایجاد مستندات مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق اعمال و ثبت می گردد.

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

۳-۶-۵ گزارش وقایع، پیگیری و تحقیق حوادث

با توجه به بازدید های مداوم و سرکشی های دوره ای انجام شده در مناطق عملیاتی تابعه و نیز دفتر مرکزی که توسط کارشناسان و مسئول HSE صورت می گیرد، بایستی از بروز هرگونه حادثه ای جلوگیری شود. با این حال اطلاعات حاصل از گزارش گیری از کارشناسان مذکور بایستی در مورد وقایع شامل موضوعات زیر باشد:

- ◀ جزییات آسیب/جراحات و بیماری های شغلی یا اثرات سوء زیست محیطی
- ◀ اطلاعات پرسنلی مربوط به فرد آسیب دیده/بیمار
- ◀ شرحی از محل وقوع حادثه و افراد/مکان ها/تجهیزات در معرض
- ◀ نتایج اقدامات انجام شده و نیز ارزیابی از دلایل بروز واقعه (از جمله اثرات بالقوه عملکرد ناصحیح سیستم HSE)

عموماً در صورت وقوع اینگونه رویدادها، کارکنان مستقر در سایت موظفند اقدام به تکمیل فرم گزارش شبه حادثه (near misses) یا حادثه نموده و آن را در اسرع وقت برای مسئول بهداشت، ایمنی و محیط زیست ارسال نمایند. به این ترتیب با توجه به اطلاعات حاصل از گزارش های دریافتی و نیز در ادامه اقدامات مربوط به پیگیری این گونه وقایع، بایستی مطابق روش اجرایی واکنش در شرایط اضطراری مکانیزم و مسئولیت های هر یک از افراد درگیر در پیگیری حادثه متناسب با شدت وقوع و نتایج آن/تأثیرات بر کل مجموعه مشخص گردد.

به این ترتیب با استفاده از آمار و تحلیل های انجام یافته در جلسات بازنگری مدیریت و یا کمیته های اجرایی، راهکارهای پیشنهادی و نیز اقدامات اصلاحی نظیر ارزیابی مجدد ریسک/جنبه، آموزش به کارکنان/عوامل پیمانکار بایستی مشابه روند تعریف شده در متن روش اجرایی اقدام اصلاحی و پیشگیرانه بوده تا از اعمال سلیقه و تنوع فرایندهای کاری جلوگیری گردد.

۳-۷-۲ ممیزی و پایش

این اقدامات در سطح شهرداری منطقه ۸ شامل ممیزی سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست، پایش شاخص های تعیین شده متناسب با حدود هر یک از عوامل ایمنی، بهداشتی و یا زیست محیطی قابل کاربرد، همچنین ارزیابی میزان حصول به اهداف و برنامه ها می باشد.

۳-۷-۱ ممیزی سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست

در سطح شهرداری منطقه ۸ فعالیت های ممیزی داخلی مطابق روش اجرایی ممیزی داخلی در فواصل زمانی مشخص به صورتی سیستماتیک انجام تا اطمینان حاصل گردد که سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست:

- الف) با ترتیبات طرح ریزی شده (از جمله راهنمای سیستم بهداشت، ایمنی و محیط زیست) مطابقت دارد یا خیر،
- ب) به طرز اثربخشی استقرار یافته و نگهداری می گردد،
- ج) برای تحقق خط مشی و اهداف سازمان موثر بوده است یا خیر،
- د) نواحی بهبود که می تواند منجر به پیشرفت نظام HSE شود، شناسایی گردد.

برنامه های ممیزی با در نظر گرفتن ارزیابی ریسک ها و جنبه های ناشی از فعالیت مربوطه، حیطه های مورد ممیزی و همچنین نتایج ممیزی های قبلی برای فعالیت های در حال انجام در دفتر مرکزی و نیز سایت های فعال تدوین می گردد. معیارهای ممیزی، دامنه کاربرد و نیز مسئولیت ها و الزامات برای طرح ریزی و انجام ممیزی ها، گزارش نتایج و نگهداری سوابق آن در روش اجرایی ممیزی داخلی تشریح شده اند. این ممیزی توسط کارکنانی مستقل از فعالیت/واحد مورد ممیزی انجام گرفته و از واقعیت و بی طرفی فرآیند ممیزی اطمینان حاصل خواهد شد.

مطابق روش اجرایی مذکور نتایج ممیزی ها به اطلاع واحدهای ممیزی شونده رسیده و این واحدها به موقع اقدامات اصلاحی را برای رفع

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

عدم تطابق های مشاهده شده اعمال، و اطمینان می یابند که اقدامات اصلاحی متناسب با نوع عدم تطابق و ریشه یابی علل آنها صورت گرفته و نتایج را برای نماینده مدیریت ارسال می دارند. فعالیت های پیگیری توسط اعضای تیم ممیزی شامل تصدیق این اقدامات به اطلاع نماینده مدیریت می رسد. در پایان یک نسخه از نتایج ممیزی داخلی به عنوان یکی از ورودی های بازنگری مدیریت در اولین جلسه بازنگری توسط نماینده مدیریت به مدیریت عامل ارائه می گردد. به علاوه سوابق و گزارشات ممیزی داخلی باید بر اساس روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق کنترل و نگهداری شوند.

۳-۷-۲- بازنگری (مدیریت)

مدیر عامل شرکت سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست را در فواصل زمانی تعیین شده بمنظور اطمینان از تناسب، کفایت و اثربخشی آن مورد بازنگری قرار می دهد. بعلاوه حسب درخواست نماینده مدیریت و یا مدیران واحدهای دیگر و نیز چنانچه شرایط حادی بوجود آید، در فواصل زمانی کمتر اقدام به بازنگری سیستم HSE خواهد شد.

این بازنگری و اطلاعات حاصل از آن فرصت های بهبود و نیاز به اعمال تغییرات در شرایط کاری، سیستم مدیریتی و از جمله خط مشی، اهداف و برنامه ها و سایر عناصر سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست را با هدف بهبود مداوم در این سیستم مدیریتی مشخص می نماید. برای این منظور روش اجرایی بازنگری مدیریت تدوین که در آن دوره جلسات، ورودی ها و خروجی این بازنگری و نیز نحوه تشکیل جلسات، اعضای مربوطه، پیگیری تصمیمات و اقدامات و سایر اطلاعات تشریح گردیده است. بعلاوه سوابق این بازنگری ها مطابق روش اجرایی کنترل مستندات و سوابق نگهداری خواهند شد.

ورودی های مربوط به ارزیابی و بازنگری سیستم شامل اطلاعات زیر می باشد که توسط نماینده مدیریت اولویت بندی شده و جهت طرح در جلسات بازنگری مدیریت آماده می گردد:

الف) نتایج ممیزی ها (داخلی و یا خارجی)،

ب) بازخورها و انتقال نظرات گروه های علاقه مند (کارکنان و طرف های ذینفع)،

ج) گزارش نماینده مدیریت از عملکرد کلی سیستم،

د) وضعیت اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه (از جمله اثربخشی فعالیت های انجام شده)،

ه) پیگیری اقدامات ناشی از بازنگری های قبلی،

و) گزارش شرایط اضطراری (حوادث) و مانورهای انجام شده،

ز) بررسی تناسب خط مشی و حصول به اهداف و برنامه های تعیین شده،

ح) گزارش فرایندهای شناسایی خطر/ جنبه ها، ارزیابی ریسک و کنترل آن ها،

ط) میزان انطباق با قوانین و تغییرات تاثیرگذار بر سیستم مدیریت HSE.

همچنین شهردار منطقه فرآیند بازنگری سیستم را بعنوان ابزاری مناسب برای شناسایی فرصت های بهبود و حصول به اهداف استراتژیک در نظر می گیرد. در این خصوص خروجی ها و ستانده های ناشی از جلسات بازنگری مدیریت تجزیه و تحلیل شده و تصمیماتی در خصوص بهبود اثربخشی سیستم مدیریت HSE همراه با مسئولیت های واگذار شده و تاریخ های مشخص برای تکمیل شدن آنها، زمان بازنگری اقدامات اصلاحی، تامین منابع مورد نیاز یا جایگزین، ایجاد/ شناسایی فرصت های جدید، ایجاد شرایط زیست محیطی مناسب به همراه برنامه های پیشگیری از ضایعات و نیز بروز حوادث، تصمیمات مرتبط با تغییرات یا ویرایش اهداف و خط مشی و... در نظر گرفته می شود.

نماینده مدیریت به عنوان دبیر جلسات بازنگری مدیریت موظف است کلیه موضوعات مرتبط با این جلسات را تحت کنترل داشته و همچنین مسئولیتها را جهت اجرای تصمیمات متخذه (از جمله منابع، تجهیزات و نیروی انسانی) در قالب صورتجلسات ثبت و به واحد های مرتبط ارجاع نماید، در ادامه برنامه ریزی لازم برای اجرای به موقع آنها بایستی صورت پذیرد.

ویرایش: ۰۱

صفحه ۲۳ از ۲۴

شماره سند : HSE-MN-۰۰۱-۰۱

تاریخ تولید سند : ۹۱/۰۸/۲۹

شهرداری منطقه ۸

عنوان سند :

نظامنامه سیستم مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

سامانه مدیریت
بهداشت ، ایمنی و محیط زیست

فصل چهارم : مراجع

در سطح شهرداری منطقه ۸ طراحی و پیاده سازی سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست منطبق بر راهنمای استقرار نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE_MS) در نظر گرفته شده و تغییرات، اصلاحات و یا تجدید نظرهای بعدی این مرجع به نحو مطلوبی در این سیستم مد نظر قرار می گیرد. در حال حاضر آخرین ویرایش این مرجع و نیز مراجع ذیل جهت رجوع احتمالی قابل استناد می باشد.

- الف) راهنمای استقرار نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE_MS)
- ب) قوانین و آیین نامه های ملی وزارت کار و تامین اجتماعی مرتبط با سیستم HSE
- ج) قوانین و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مرتبط با سیستم HSE
- د) قوانین و مقررات سازمان حفاظت محیط زیست
- ه) سایر قوانین مرتبط